

30. juni 2026

Til:

Martin Nielsen
Havbiolog | Havnatur og Vandkemi
Miljøstyrelsen (MST)
Tolderlundsvej 3, 5000 Odense C
Danmark

Vedr.: Pukkelhvalen Hartwin - Jeres svar forholder sig ikke til indholdet i vores brev

Kære hr. Nielsen,

Tak for jeres svar. Vi sætter pris på bekræftelsen. Vi er dog nødt til at være direkte: jeres svar forholder sig ikke til nogen af de substansielle punkter, vi rejste, og vi skriver igen, fordi situationen med Hartwin forværres.

Vores oprindelige brev citerede seks peer-reviewed publikationer, der dokumenterer vellykkede redninger af store hvaler. Det identificerede seks konkrete mangler i Beredskabsplan for Havpattedyr (2024). Det anmodede både om øjeblikkelig veterinær opmærksomhed for Hartwin og en tidsplan for revision af protokollen. Jeres svar gentager den eksisterende politik om ikke-intervention. Det forklarer ikke, hvorfor Danmark opretholder denne position, når den publicerede videnskabelige evidens modsiger den. Vi spurgte, hvorfor protokollen ikke indeholder bestemmelser om fjernmedicinering, akustisk drift, genopsætningsmetodik eller grænseoverskridende koordinering. Ingen af disse spørgsmål blev besvaret.

Vi vil gerne rejse to yderligere punkter, der direkte vedrører Danmarks bredere miljømæssige forpligtelser.

Danmark investerer i klimaindsats, men kasserer en af naturens bedste klimaløsninger

Danmark anerkendes med rette som en global leder inden for bæredygtighed. Landet investerer milliarder i vedvarende energi, CO₂-opsamlingsteknologi og grøn omstilling. Det er derfor svært at forstå, hvorfor Danmarks havpattedyrpolitik behandler nødlidende hvaler som undværlige, når den peer-reviewed litteratur nu kvantificerer, hvor meget hver levende hval bidrager til klimasystemet.

En værdiansættelsesramme baseret på forskning af Chami et al. (IMF, 2022), Roman et al. (2016, 2025), Freitas et al. (2025), Lavery et al. (2010, 2014), Gilbert et al. (2023) og Monreal et al. (2024) anslår, at en enkelt levende bardehval yder økosystemtjenester for over 8,6 millioner dollars til den sociale CO₂-pris og over 670.000 dollars selv til den konservative EU ETS-markedspris. Disse tjenester omfatter fytoplankton-medieret kulstofbinding gennem hvalpumpen, havets næringsstofkredsløb af kvælstof, fosfor, jern og sporstoffer, fiskerproduktivitet og økoturisme-indtægter.

Konkret: Én pukkelhval muliggør opsamling af cirka 446 tons CO₂ om året gennem fytoplankton-gødskning. Uden driftsomkostninger. Den tilsvarende Direct Air Capture-teknologi ville koste mellem 111.500 og 267.600 dollars årligt. Hvalen gør det gratis, mens den samtidig recirkulerer næringsstoffer, understøtter fiskeriet, genererer turistværdi og producerer afkom. En reddet pukkelhval-hun inklusive hendes reproduktionsværdi repræsenterer over 83 millioner dollars i livstidsøkosystemtjenester.

En hvalredningsaktion koster typisk mellem 10.000 og 100.000 dollars. Selv til den konservative markeds-CO₂-pris overstiger afkastet 7 til 1. Til den sociale CO₂-pris overstiger det 86 til 1.

Vi spørger respektfuldt: Hvordan stemmer det overens med Danmarks klimaforpligtelser at opgive disse dyr? Et land, der leder verden i grøn omstilling, bør ikke aktivt spilde et af havets mest effektive naturlige kulstofbindingssystemer.

Hyppehed betyder ikke, at populationen er sikker

Jeres politik om at lade naturen gå sin gang synes at hvile på antagelsen om, at arter som pukkelhvaler er i bedring, og at individuelle dyr derfor er undværlige. Videnskaben støtter ikke dette.

Mitchell og Young (2026), publiceret i *Frontiers in Marine Science* i denne måned, viser at brede bestandsestimater kan skjule sårbarheden hos individuelle delpopulationer. Deres gennemgang fastslår, at arter vurderet som talrige på regionalt niveau kan indeholde demografisk uafhængige populationer (DIPs), hvis overlevelse udelukkende afhænger af intern rekruttering og ikke af indvandring fra den bredere population.

Dette gælder direkte for pukkelhvaler. Mitchell og Young nævner pukkelhvaler eksplicit som en art, hvor individer kan dele de samme farvande, mens de forbliver demografisk og genetisk adskilte på grund af stedtrofasthed og vandringstilknytning. Pukkelhvalen Hartwin, der aktuelt bevæger sig gennem jeres farvande, kan tilhøre en specifik DIP, hvis tab ikke ville blive opvejet af den bredere arts genopretning. I kan ikke vide dette uden den genetiske og diagnostiske vurdering, som jeres protokol i øjeblikket ikke giver mulighed for.

Danmark oplevede dette princip på den værst tænkelige måde tidligere i år. I februar strandede en hel flok på seks unge kaskelothanner ud for Fanø og døde. I Mitchell og Youngs ramme var dette ikke blot tabet af seks dyr fra en stor population. Det var potentielt tabet af en hel social enhed fra en specifik demografisk uafhængig population, med unikke genetiske linjer og muligvis socialt indlærte adfærdsmønstre, som ikke kan erstattes af eksistensen af andre kaskelotter et andet sted i Nordatlanten.

Beredskabsplanen foretog intet redningsforsøg. Den publicerede, peer-reviewed præcedens for kaskelot-genopsætning (Thalman et al. 2008) blev ikke overvejet. Protokollen behandlede dem som undværlige individer fra en talrig art. Videnskaben siger, at det var de ikke.

Vi beder ikke Danmark om at tilsidesætte naturlige processer. Vi beder Danmark om at bringe sin havpattedyrpolitik i overensstemmelse med, hvad videnskaben faktisk siger. Det betyder overensstemmelse med:

- Den peer-reviewed evidens om gennemførligheden af hvalredninger (Gulland et al. 2008, Thalmann et al. 2008, Olhasque et al. 2025, Sharp et al. WHOI-2024-05)
- Den peer-reviewed evidens om hvalers økosystemtjenester (Chami et al. 2022, Freitas et al. 2025, Roman et al. 2025, Gilbert et al. 2023)
- Den peer-reviewed evidens om populationsstruktur og bæredygtighed (Mitchell og Young 2026)
- Danmarks egne forpligtelser under EU's Habitatdirektiv, ASCOBANS og Paris-aftalen

Konkret gentager vi vores anmodninger:

1. Udsendelse af en kvalificeret havpattedyr-veterinær til at vurdere Hartwin, der sidst blev observeret den 29. juni i Sønderborg Bugt på vej mod Flensborg Fjord.
2. Forberedelse af en farmaceutisk protokol for fjern-antibiotika-indgivelse ifølge metoden fra Gulland et al. (2008).
3. Etablering af kontinuerlig overvågning og, hvis hvalens kurs berettiger det, akustiske eskort-operationer.
4. Fremlæggelse af en tidsplan for en gennemgribende revision af Beredskabsplanen.

Vi ser frem til et indholdsmæssigt svar, der forholder sig til den videnskabelige evidens, vi har citeret i både dette brev og vores oprindelige henvendelse. Danmark leder verden i klimaindsats. Det bør ikke halte bagud i beskæftelsen af en af de mest effektive naturlige klimaløsninger, der svømmer gennem dets egne farvande.

Med venlig hilsen,

StrandedNoMore
strandednomore.org